

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ

(Η επιδομή στο σπίτι του Μουσαφή — Μπένη Κόνιτσα. — Η αιχμαλωσία της Αΐνε. — Μιά δραματική σπηνή. — Ήμέρες έφωτος. — Ο που επεμβαίνει ή.... Καραϊσκάκιανα !)

Από τους άντερες του Αγώνας διεθνώς ο Γεωγίος Καραϊσκάκης ήταν ο έρωτικότερος. Όραιος, όπος ήταν, λεβέντης, είχε πολλές ματακτήσεις. Έν τούτοις δεν έμεινε πάντοτε πιστός στὸν έφωτο. Και τὸ δόνομα της Μαρίας που έμεινε άπο το σύμματο τῶν παλληκαριῶν τον στίς παραδοσίες τοῦ λαοῦ, μᾶς υπομένει ένα δόλωλης έφωτο εἰδύλλιο, τοῦ δόπου ουνήσεως δίηρας.

Ήταν άκομη κλέφτης διασπόρας, λίγο υστεραία άπο τὴ διάλυσι τοῦ σάματος του Κατασκήνων δταν μιὰ νύχτα ἐπά τη σε μὲ τὰ παλληκάρια του τὸ σπίτι ενός πλουσίου Τούρκου προχωντα τοῦ Μουσαφή — μπένη Κόνιτσα. Οι κλέφτες μέσα στὸν ένθυμασιού στοῦ θριάμβου, τρέχανε δεινή καὶ ἀριστερά στοὺς δύναδες καὶ σκοτώνετες χωρὶς έλεος τοὺς υπηρέτας τοῦ Μπένη που τρέμανε άπο τὸ φόβο τους σὰν καλαόφυλλα. Ο Καραϊσκάκης, κρατώντας τὸ χαντζάρι του ποὺ έσταξε αἷμα, είχε μετέ σε μᾶς κάμαρα τοῦ σπιτοῦ, δταν κλαμάτα τράβηξαν τὴν προσοχή του.

Επλήσασε καὶ βλέπει μιὰ νεαρή Τουρκοπούλα γονατισμένη νὰ κλαίει στὸ πτώμα του γέρου Μουσαφή.

Τὸ θέμα αὐτὸ τοῦ διέλυσις ἀμέσως τὸ μεθύσιο τοῦ αἵματος. Σὲ λίγο η κόρη γανατισμένη χωρὶς μιλιά, ἐσήκωσε τὰ μάτια της γεμάτα παρόπονα καὶ παρακάλια.

Ήταν μεγάλα μάτια που ἐρώτιζαν τελείο πρόσποτο Τουρκοπούλας. Ο Καραϊσκάκης τάχασε. Τὸ χαντζάρι πέπεσε άπο τὰ χέρια του.

Έσκυψε, ἐπήκωσε τὴν ουροκοπούλα καὶ κρατώντας τὴν στήγαγκαλιά του, τὴν ἐτράμψη εἶπε άπο τὸν τόπο εκείνο τῆς φρίκης. Τὴν ἐπήρημας του στὸ στρατόπεδο του, καὶ διτεγ' άπο λίγους μῆνες τὴν ἔβατισε. Η ώραια Αΐσε έγινε Μαρία ή Μαριώ, όπως τὴν ἔλεγαν χαϊδεύτικά.

Η Μαριώ ἔτρεφε εὐγνωμοσύνη στὸν Καραϊσκάκην γιατὶ τῆς ἔχαρισε τὴ ζωή. Και τοῦ ήταν πιστὴ καὶ θωσιωμένη. «Εμεινε, πάντας κοντά του ως ἐρωτέαν του καὶ ως νοσοκόμους, διότι είχε ἄναγκη άπο νοσοκόμο ο ἀριστερός που ἔτασε». Η Μαριώ τὸν ἀκολούθησε σὲ όλες τὶς ἐκστρατείες καὶ σὲ πλευρὸν τοῦ πάντοτε μέσα στὶς μάχες. Ντεμένη ἀντριά, ωμαλέα σὲ σῶμα, γενναῖα στὴν ψυχή, φωνήτανε σὲ νέο, ἀμούστακο ταλληζάρι. Καὶ πράγματι γά δύος τοὺς στρατιώτες τοῦ Καραϊσκάκη ή Μαριώ ήταν οἱ καπετάνιοι Ζαφείρης ο ψυχογόνος. Μόνοι οι πολὺ γνώριμοι τοῦ ἀρχηγού καὶ σὲ στενὸ κύκλῳ τὴν ἔλεγαν Μαριώ.

«Υπάρχει καὶ μία ώραια ιστορία συναντήσεως τῆς Μαριώς μὲ τὴ γυναῖκα — τὴν νόμιμον σύζυγον — τοῦ Καραϊσκάκη :

Κάποιος ο ἀρχηγός περαστικὸς ἀπὸ τὸ σπίτι του κατέλυσε ἔκει μὲ δύο του παλληκάρια καὶ μὲ τὸ Ζαφείρην. Ο Ζαφείρης γά τὸν αἴστευθη ἐτήγη στὸ μαγερεύο καὶ δρόχισε νὰ τοικιπῇ καὶ νὰ πελάρῃ τὶς θυτέρωτες. Αὐτὲς ἐμπιένουν τὶς φωνές. «Βιρεξε ἀμέσως η ἀρχηγία στὸ μαγερεύο καὶ εἰτε τὸ Ζαφείρην ἐπιθετικώτατο.

Η Καραϊσκάκηνα πηγαίνει στὸν ἄντερα τῆς :

— Τὶ πράγματα εἰν' αὐτεῖ; Τὰ παλληκάρια σου παλαιάσθησαν μὲ τὶς ψυχογόνους μου.

Ο Καραϊσκάκης σημάθηκε :

— Ποιά παλληκάρια, γυναικία ; φωτάει.

— Νά, ἐκείνος ο μικρός, ο παλιό-Ζαφείρης !

Ο Καραϊσκάκης ήσυχασε :

— Α, ο Ζαφείρης ; Αφρέσε τον γυναικία, κι' οι παλαιώθη.

Η γυναικα τοῦ Καραϊσκάκη ή δόπια σὲ στιγμὴ ξήλωμας είχε υποψιασθεὶ δὲ μοιρό παλληκάρι, δρόχισε νὰ καταλαμβάνῃ διὰ οι δύοφεις της είχαν βάσι. Δεν είπε, δρόχισε τίποτε σὲ κανέναν. Α'λλα τὴ νύχτα, μπήκε κρυψά στὴν κάμαρα που κοιμώτανε ο Ζαφείρης. Καὶ τὸ πρωΐ, ξυνήντανε τὸν Καραϊσκάκη, δρόχισε νὰ παραπονείται γιὰ τὴν ἄπιστια του.

Ἐκείνος δώμας δὲν συγκινήθηκε πολὺ. Επειδὴ δώμας ἀγαπούσσε με ξεχωριστὴ ἀγάπη τὴ γυναικα του καὶ δὲν ήθελε νὰ τὴν δυσαρεστήσῃ, τὶς είπε μὲ τὴν ἀφέλια που τὸν δέκεινε :

— Γιατὶ κάνως ήται ; Δὲν είμαι τάχα ἀρκετός καὶ γιὰ δυό

ΠΑΛΗΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΗ

Ποῦ έχειροτονήθη δ 'Αθανάσιος Διάκος. — Τ' ἀγνόια τῆς 'Αρτοτίνας καὶ δὲν πάντας τοῦ Πανιερωτάτουν. — Απὸ τὴν μὰ χρονιά στὴν ἄλλη... Η πίστις διαμπατούνται τὸν Δημόσιον.

Ο 'Αθανάσιος Διάκος ἔχειροτονήθη διάκονος ἀπὸ τὸν 'Επισκόπο. Λιδωρικού στὸ μοναστήρι Ίσαμόνο τοῦ Προδόμου. Μετά τὴ γενοτονία ποὺ δεὶπτοτηρίας ἐγένησε πάλι στὴν 'Αρτοτίνα. Τὴ νύχτα ἐκείνης ποὺ τὸν ἐφιλοξεύοντες τὸν ἐπήγη νὰ κοιμηθῆ, γιὰ δροσιά, σ' ἔνα θετερικὸ διαιμέσιο τοῦ σπιτοῦ, χωρὶς σκέπη, κάτω ἀπὸ τὸ πυκνόφυλλα δένθω τὸν διασώδειο βουνού. 'Αλλα τ' ἀγδόνια ἦταν τὸ πόδια πολλά στὰ μέρη ἐκείνης καὶ τὸν φλύάρα ποὺ τὴ γλυκερία φωνή τους τὸ Δεσπότη δὲν τὸν ἀποκοινώνει σὲ τὴ γλυκερία την.

Μόλις κατὰ τὰ χαράματα μπόρεσε νὰ κλείσῃ λίγο τὰ μάτια του, ἀλλὰ γρήγορα τὸ φῶτα τῆς ήμέρας καὶ ἡ ἀντηλια τὸν ἀνάγκασαν νὰ σηκωθεί. Σὲ λίγο, οἱ πρόχυτες τῆς κωμοπόλεως, πάμα ἐμαθαν διέντησε πῶς τὰ πέρασε τὴ νύχτα.

— Κακά καὶ μαῦρα, ἀπάντησε ὁ Δεσπότης μὲ στενοχωρία. Αύτη τὰ καταράμενα τ' ἀγδόνια, δὲν μ' ἀφήνων νά κλείσω μάτι !

Τὴν ίδια μέρα τὸ Δεσπότης ἐψήφισε κάθε καλοκαίρι στὰ χρωμάτινα δικαιοδοσίας του. Οι κάτοικοι δύος τῆς 'Αρτοτίνας ματαίως ἐπερίμεναν ν' ακούσουν κελάδημα ἀδόνιον. Ούτε μέρα στὶν κωμόπολη, δύος στὰ περιβόλια, οὔτε στὸ δάσος εὐρισκότανες εἶδος τὸ χρόνο.

Οι κάτοικοι στην ἀρχὴ δέν ήζεραν τὰ πού. «Υστερα δύος βρήκαν τὴν ἐξήγηση. «Ολοι, μ' ἔνα στόμα, είπαν πώς τ' ἀγδόνια χαθήκανε τὸν κατάρα τοῦ Δεσπότη, ποὺ τὸν χλάσαν τὸν σπιτού του στὸ μοναστήρι τοῦ 'Αγίου Γεωργίου τοῦ Προδόμου. Γιατὶ δήλη ἐπαρχία ἀγαπούσσε καὶ σεβότανε τὸν 'Επίσκοπο της — τὸν θεωρόδοντα δύοις, πού, δὲν ήθελε, μπορούσε ν' είπειν καὶ θαύματα.

Πέρασε χρόνος.

«Ηρθαν οι καλοκαίρι, μῆνες καὶ ἡ Δεσπότης δρέχει πάλι τὴν περιοδεία του.

— Αμάρτηση τὴν ἐψήφισε τὴν Αρτοτίνα, ίδιο σπίτι τοῦ φίλου του καὶ τὴ νύχτα κοιμήθηκε στὸ ίδιο μέρος δύο πού τὴν περασμένη χρονιά ...

Σὲ λίγο τὸν πήρε δὲν πνος. Κοιμαθήκησε πόνενον κλήση τίποτε, βαρειά, καὶ μόλις σηκώθηκε τὴν αὔγη, ἀπόρρησε γιατὶ δέν ακούσει τούτο τὸ γλυκό κελάδημα τοῦ ἀδόνιον, μέσα στὰ τιμπάσματα τῶν ἀλλαν πουλαν.

— Μηρέ οι γινήκανε τ' ἀδόνια ! ἐλεγε ὁ Δεσπότης. Δὲν ἔχει πιὰ ἀγδόνια τῆς 'Αρτοτίνας ο λόγγος ;

— Αμάρτηση τὸν συνηγόρων παρουσιαστήκανε μπροστά του οι νοικουμενοὶ τῆς 'Αρτοτίνας γιὰ νὰ τὸν καλημερίσουν, οἱ Δεσπότης ράθησε γιὰ τ' ἀγδόνια καὶ φαινότανε στενοχωρίμενος ποὺ δὲν τὸν πάνετες.

— Δεσπότη, ἀπάντησεν ο 'Αρτοτίνος, ἀπὸ πέρασ πού τὰ καταράτηκαν τὴ Πανιερωτής σου, οὔτε είδαμε, οὔτε ἀκούσαμε ἀγδόνια.

— Μά ἔγω δὲν ήθελα νὰ τὰ καταραστὰ τὰ εὐλογεῖ, εἰπε τὰ καραράσθησαν τὸ Δεσπότης.

Τὴν ίδια στιγμὴ τὸ γύρω δένθω δάνειχηταν ἀπὸ φωνές ἀρδούμων, ἀπὸ γλυκούλα κελάδηματα. Μυριάδες ἀγδόνια στήσανε συναύλια λαρούμενη ποὺ ἀνέβαινε σὲ σύνολο τὸν καταγάλανο οὐρανό. «Δεσπότη, έχασες τὴ γένεια του. Οι 'Αρτοτίνοι τὸν προσκυνούσανε σάν 'Αγιο ποὺ έδειξε τὸ θαύμα του.

Καὶ ἀπὸ κεντη τὴ στιγμὴ τ' ἀγδόνια δὲν εἰσαγόταν ποτὲ πά. Λεύκα μάλιστα οι κάτοικοι τοῦ πόδη τοῦ κελάδηματος τους ἤταν ποτὲ καθαρό, ποτὲ γλυκό καὶ ἔντονο ἀπὸ πρότα. Σὲ κείνο τὸ λόγγο ἐρχότανε συνχρόνη δ 'Αθανάσιος Διάκος μὲ τὰ παλληκάρια του νὰ βρῇ δροσιά καὶ ἀνάπτανε κάτου ἀπὸ τῷ βλαταίνει καὶ τὰ πλατάνια.

* Παλαιάς

γυναικες :

Καὶ ἐκράτησε πράγματι τὴ γυναικα του διασπότης της καὶ στὴν ἀδελφική της ἀγάπη την χρωστήσει την στὴ ζωή, μὲ δηλη τὴ φωθείη του ἀρδούστεια. Γιατὶ δὲ Καραϊσκάκης, διτιν σκοτωθήσθη στὸ Νέο Φίλερο, ήταν φθιακός.

Στὴ διαθήκη του δὲν τὴν ἐλημονήσε. Καὶ ἀφῆσε «τῆς Μαριώς 1.000 γρόσια».

* Ιστορικὸς